

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **W. R. D.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky
se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2020, čj. OAM-397/ZA-ZA02-ZA08-R3-2015

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2020, čj. OAM-397/ZA-ZA02-ZA08-R3-2015, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný správní orgán rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že jeho žádosti nevyhověl, resp. s odkazem na ustanovení § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“) řízení o žádosti žalobce zastavil. Jednalo se již o třetí rozhodnutí správního orgánu, neboť první dvě byla již zrušena správními soudy.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. V žalobě žalobce namítal mnohá pochybení žalovaného, plynoucí z napadeného rozhodnutí. Namítal jednak porušení zákona č. 150/2002 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), konkrétně §§ 3, 25 písm. j), 50, 52 a dále pak zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zde konkrétně v §§ 12 a 14a. Uvedená pochybení znamenají nedostatečné zjištění stavu žalobcovy věci, neprovedení potřebných důkazů, nedostatečné odůvodnění rozhodnutí. Žalobce je přesvědčen, že splňuje podmínky výše citovaných ustanovení zákona o azylu.
3. Žalovaný se třetímu meritornímu rozhodnutí vyhnul, ačkoliv měl dle závazného právního názoru soudu doplnit dokazování ve vztahu k existenci vážné újmy dle §14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu. To žalovaný neučinil a řízení zastavil z procesních důvodů, ačkoli pro to dle žalobce nebyly dány důvody.
4. Žalobce pravidelně hlásí místo svého pobytu. Na pohovor konaný dne 12. 10. 2020 se nedostavil, neboť mu písemnost nebyla doručena. Dne 13. 10. 2020 nebyl při policejní kontrole na adrese zastižen, nebyla nikde ani jeho jmenovka. Dne 1. 12. 2020 nahlásil žalobce v Pobytovém středisku novou adresu, na které v současné době bydlí. Přestože měl s minulou adresou problémy, pravidelně jezdil do pobytového střediska k prodloužení průkazu žadatele; správní orgán proto mohl při tomto úkonu vyzvat žalobce ke sdělení místa pobytu či mu mohl předat pozvánku k pohovoru. Není možné dojít k závěru, že nelze zjistit místo pobytu žalobce.
5. Žalovaný byl povinen před zastavením řízení vyvinout přiměřené úsilí ke zjištění místa pobytu žadatele a zároveň by musela být splněna podmínka, že na základě doposud zjištěného stavu věci nelze ve věci rozhodnout. Ani druhá podmínka dle žalobce splněna nebyla.
6. Žalobce navrhl rozhodnutí žalovaného zrušit.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že podmínky pro aplikaci ustanovení § 25 písm. j) zákona o azylu byly naplněny, neboť se nepodařilo zjistit místo pobytu žalobce, aby se dne 12. 10. 2020 dostavil k pohovoru ve věci. Písemnost se mu nepodařilo doručit, na poště si ji nevyzvedl, k plánovanému pohovoru se nedostavil. Dle provedené pobytové kontroly ze dne 13. 10. 2020 žalobce na adrese nebyl zastižen, jeho jméno nebylo uvedeno na žádném zvonku či poštovní schránce a jeho jmenovkou nebyl opatřen žádný z bytů. Žalovaný se dostatečným způsobem pokoušel zjistit místo pobytu žalobce.
8. Vzhledem k výše uvedenému žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

IV. Replika žalobce

9. Žalobce v replice připomněl, že i při zastavení řízení měl žalovaný zkoumat, zda by jeho rozhodnutí nebylo porušením principu non-refoulement. Pokud navíc žalovaný dospěl k závěru, že nelze doposud ve věci rozhodnout, nejde o pochybení žalobce, ale žalovaného, který si za několik let řízení nebyl schopen zjištěné tvrzení analyzovat pro účely zhodnocení odůvodněných obav. Žalobce navíc doplnil, že výzva k pohovoru měla být zaslána opakovaně; dle judikatury lze vyvodit následky až z opakovaného nedostavení se k pohovoru. Žalovaný však nezaslal ani dvě výzvy. Navíc žalobce se pravidelně dostavoval do pobytového střediska a žalovanému tato skutečnost byla známa. Bylo teda zřejmé, že žalobce není žadatelem, který by se skrýval nebo by nejevil zájem o

svoje řízení; naopak již několik let je v řízení aktivní a vždy se dostavil ke všem správním úkonům.

V. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
11. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce sdělil správnímu orgánu své místo pobytu na adrese, přičemž doba opuštění střediska byla stanovena od odchodu dne 7. 7. 2020 do příchodu dne 7. 1. 2021. Předchozí propustka obsahovala shodnou adresu, doplněnou o číslo adresy Sokolská 56/1790, příchod v ní byl stanoven na 13. 7. 2020. Na tuto adresu bylo ve správním spisu doručováno např. předvolání k převzetí rozhodnutí; dle doručenky byla zanechána výzva dne 12. 6. 2019, přičemž žadatel si zásilku vyzvedl dne 17. 6. 2019.
12. Předvolání k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany bylo doručováno taktéž na adresu. Dle obálky bylo adresátovi zanecháno poučení dne 25. 9. 2020. Dne 13. 10. 2020 byla provedena pobytová kontrola policií, kterou žalovaný požádal o součinnost. Při kontrole nebylo zjištěno, že by se žalobce na uvedené adrese nacházel, žádný byt nebyl označen jeho jménem, stejně tak schránka. Policisté dle záznamu zkoušeli zvonit u několika bytů, které označila obyvatelka domu jako potenciální pro pobyt žadatele, avšak v šesti ze sedmi bytů nikdo neotevřel, v sedmém bytu byl zjištěn pobyt cizinců různých národností. Policie sdělila, že pokud bude zapotřebí s naprostou jistotou vyloučit možnost pobytu žadatele o azyl v době, je nutné sdělit ubytovatele, číslo bytu a patro (nebo alespoň jeden z těchto údajů).
13. Dne 11. 11. 2020 vydal žalovaný napadené rozhodnutí.
14. Dle ust. § 25 písm. j) zákona o azylu platí, že správní orgán řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a na základě dosud zjištěného stavu věci nelze rozhodnout.
15. K výkladu daného ustanovení lze citovat z právní věty rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 8. 2018 č.j. 62 Az 19/2018-42: „Obsah správního spisu musí vypovídat o iniciativě správního orgánu zjistit adresu žadatele o mezinárodní ochranu. Teprve neúspěšný výsledek takové iniciativy k získání adresy žadatele je naplnění první podmínky pro ev. zastavení řízení dle § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (druhá podmínka je, že dosud zjištěný stav věci nestačí k rozhodnutí o žádosti)...“. Krajský soud ve shodě s názorem zdejšího krajského soudu v jeho rozsudku ze dne 30. 11. 2018, č.j. 43 Az 7/2017-42 (na který poukázal žalobce) dále doplňuje, že „ustanovení § 25 písm. j) zákona o azylu je třeba interpretovat restriktivně, neboť při jeho aplikaci vůbec nedochází k meritornímu posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tedy vydání rozhodnutí ve věci samé. Účelem zmíněného ustanovení je toliko zamezit vedení dalšího řízení o žádosti v situaci, kdy je žadatel prokazatelně neznámého pobytu, neboť by to postrádalo smysl (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Azs 14/2013 – 30).“
16. Krajský soud pro shodnost znění s § 33 písm. b) zákona o azylu (soud řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany) odkazuje na soudní judikaturu k uvedenému ustanovení ohledně ověřování místa pobytu. Např. v

rozsudku ze dne 25. 10. 2018 č. j. 4 Azs 169/2018-31 Nejvyšší správní soud uvedl, že „Nejvyšší správní soud již v řadě svých rozhodnutí formuloval požadavek, aby soudy při zjišťování pobytu žadatele vyvinuly patřičné úsilí, tedy aby jejich postup nebyl ryze formální. V rozsudku ze dne 26. 5. 2005, č. j. 7 Azs 271/2004 - 58, přitom shledal, že „[r]ozhodnou skutečností pro aplikaci § 33 zákona o azylu a pro zastavení řízení však není neznalost místa pobytu stěžovatele, ale nemožnost zjištění místa pobytu žadatele o udělení azylu, která předpokládá vyvinutí určitého intenzivního úsilí ke zjištění místa pobytu, jež ovšem nepřineslo žádoucí, resp. vůbec žádný výsledek.“ Pokud i přes toto úsilí zůstane pobyt stěžovatele nezjištěn a zcela neznámý, lze řízení ve smyslu výše citovaného ustanovení zastavit. (...) V případech, kdy soud ověřuje údaje o místě pobytu žadatele o mezinárodní ochranu, je na místě učinit dotazy přinejmenším dotazem u žalovaného a také u Ředitelství služby cizinecké policie, neboť se jedná o dva evidenční orgány, které mají podle zákona o azylu vést evidenci místa pobytu žadatelů o azyl (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 8 Azs 26/2009 - 45).“ K obdobným závěrům dospívají i další rozsudky Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 26. 5. 2005, č. j. 7 Azs 271/2004 - 58, ze dne 6. 8. 2009, č. j. 8 Azs 26/2009 - 45, ze dne 12. 7. 2016, č. j. 7 Azs 88/2016 - 27, či ze dne 20. 6. 2018, č. j. 8 Azs 229/2017 - 39.“

17. Obsah správního spisu nenásvědčuje snaze žalovaného zjistit adresu, na které se žalobce zdržuje, ačkoli na totožnou adresu bylo dříve doručováno bez problémů, resp. bylo zanecháno poučení a zásilku si žalobce vyzvedl. Ze správního spisu rovněž plyne, že žadatel se dostavil do pobytového střediska dříve, než skončila lhůta předchozí „propustky“, tedy nebyl osobou zjevně nekontaktní a pasivní ve svém řízení. Žalovaný ve vyjádření k žalobě tyto skutečnosti nijak nevyvrátil. V posuzované věci tak soud nedospěl k závěru, že by se jednalo o nemožnost zjistit místo pobytu žalobce, jak jej definuje výše citovaná judikatura; ostatně rovněž policie ve svém záznamu o pobytové kontrole žádala správní orgán o doplňující informace, aby mohl být vyloučen pobyt žalobce na uvedené adrese. K tomu však žalovaný nepřistoupil a rovnou vydal rozhodnutí o zastavení řízení, ačkoliv dle sdělení policie neotevřeli obyvatelé 6 zkoušených bytů. Nelze proto uzavřít, že by žalovaný vyvinul dostatečné úsilí pro zjištění místa pobytu žalobce.
18. Žalovaný tak dle názoru krajského soudu nezjistil skutkový stav v rozsahu, který byl nezbytný pro vydání rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. j) zákona o azylu.
19. Dále krajský soud s odkazem na citaci ustanovení § 25 písm. j) zákona o azylu uvádí, že nestačí pouhá nezjistitelnost místa pobytu, ale současně musí být splněna i druhá podmínka, že na základě dosud zjištěného stavu věci nebylo možno o žádosti o mezinárodní ochranu žalobce rozhodnout. I tuto žalobní námitku shledal krajský soud důvodnou. Obě podmínky dle ustanovení § 25 písm. j) zákona o azylu musí být splněny kumulativně. Žalovaný však v odůvodnění napadeného rozhodnutí blíže neuvedl, jaké skutečnosti pro rozhodnutí ve věci samé mu ještě scházejí, pouze neurčitě tvrdil, že „považoval za nezbytné provést s žadatelem doplňující pohovor za účelem zjištění všech nezbytných skutečností nutných k posouzení jeho žádosti“. Nelze odhlédnout od toho, že žádost žalobce žalovaný posuzoval meritorně již dvakrát, o to důsledněji měl vymezit, proč nebylo možné rozhodnout a proč jedině pohovorem se žalobcem lze získat chybějící informace. Z dřívějšího rozsudku zdejšího soudu (č.j. 32 Az 13/2019-54 ze dne 30. 6. 2020), kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu žalobci, je zřejmé, že žalovanému byla uložena povinnost doplnit skutkový stav o aktuální zprávy o

zemi původu, zejména ve vztahu k existenci vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. Soud ve vztahu k této podmínce proto považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

V. Závěr a náklady řízení

20. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) pro nedostatečně zjištěný stav věci. Soud věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.), v němž vezme žalovaný v úvahu výtky vznesené soudem a znovu ve věci rozhodne.
21. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch a měl by právo na náhradu nákladů řízení. Ze spisu však nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 2. listopadu 2021

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně